X-ik évfolyam. 52-ik szám. Köszeg, 1890. deczember 28-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reclamatiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: a táblaház iskola-utczai részében.
(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 11—12. és d. u. 1—2-ig.)
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.
Megjelenik minden vasárnapon.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Felhivás előfizetésre.

Január hó 1-jével uj előfizetést nyitunk a

„Kőszeg és Vidéke"

czimü hetilap XI. évfolyamának január—márczinsi negyedére.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésök a mult hó végével lejárt, miszerint azt mielőbb megujitani és egyuttal lapunknak uj előfizetőket gyüjteni szivesked jenek.

Nekünk mint eddig, úgy ezután is főtörekvésünk lesend, a lap tartalmát változatossá és érdekessé tenni, városunk és vidékünk érdekeit védelmezni s e védelmezés terén minden személyeskedéstől óvakodni, hogy igy a közönség igényeinek lehetőleg megfelelhessünk s a magyarosodás szent ügyét tőlünk telhetőleg szolgálhassuk.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt.

Az előfizetési pénzek a „Köszeg és Vidéke" kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke"
kiadó-hivatala.

Év végén.

Az esztendő gyors léptekkel közeledik végéhez, hogy örök sirjába lépjen; az ujnak hajnalától csak órák választanak el. Itt az üdvözlések és jó kivánatok ideje. Rokon, barát, jóakaró egymásnak sok szerencsét kiván a rejtélyes jövőre. Számitgatjuk a multnak áldásait, örömeit s a hasznot, mely egy esztendő leforgása alatt osztályrészünkül jutott; továbbá a haladást, előmenetelt, melyet iparkodásunk, szorgalmunk és kitartásunk érvényesitése által elértünk egyesleg és közösségben, a melyben hétezeren élünk.

Városunk életében forduló pontot képez ez a mult esztendő; nem azért, hogy tizenhat hónappal ezelőtt uj tisztviselők rukkultak be a városházába és ujra sorakoztak a városatyák; hanem azért, mert existencziánk régi alapfeltételeit elvesztettük és most ujakat kellett keresnünk. Kerestünk és — találtunk; de ha eleget- és biztosat-e, azt még nem tudjuk; azt csak a jövő fogja megmutatni. A munka sok tekintetben szépen folyik; de — nekünk legalább — úgy tetszik, mintha nem elég egyöntetüen végeztetnék, és mert nem úgy, félünk, hogy a gyökerek nem ágaznak szét a földben, és a fa, melynek gyümölcsét élvezni akarjuk, nem lesz nagyon izmos, nem elég terebélyes.

Egyik a másik nélkül meg nem élhet, mert kölcsönösen egymást segitenünk, boldogitanunk kell. Ha egymást gyülöljük, soha béke közöttünk nem leszen és a durva testiségnek leszünk áldozataivá. Feladatunk, hogy a mivelődésben, szelidülésben és a felebaráti szeretetben annyira tökéletesitsük magunkat, miszerint az öuhaszonlesésétől kiki lemondván, legdrágább javunkat a közjóban keressük; közjót, roppant szilárd, törhetlen közjót alapitsunk és mindnyájan egymásért, keresete módjáért, egézségeért, életéért, sőt még erkölcseért is jótálljunk és felelőséget vállaljunk, mint a méheknél és hangyáknál tapasztaljuk; mert az egyesitett erő megtörhetetlen bármi ostromló zivatarnak, mely életünket ezer oldalról fenyegeti; mig a meghasonlás és részekre szakadás előbb-utóbb elmeriti élet tengerén hányatott kóbor sajkánkat . . .

Szabadjon itt egy tréfás udvari főembernek komikus gondolatát felhoznunk:

Mória Miklós, Fridriknek, Szászország egykori fejedelmének udvaroncza, nem lévén képes urát testvéreivel egyesülésre birni, — alkalmilag egy kitünő fényes diszöltözetben jelenik meg uránál — kinek, mivel az öltöny fölötte megtetszett, azt mondja: „Uram, az öltöny a tied, rántsd le testemről!" A fejedelemnek igyekezete azonban füstbe ment — az öltöny nagyon is feszesen állván a testen. Ekkor az udvaroncz kilép a teremből, az öltönyt kettő vágja hosszában és két darabban ismét felöltvén, uránál ujólag megjelenik. — „Uram kisértsd meg most a rántást!" És ime az egyik felét az öltönynek gyenge érintéssel lekapja, a másik fele önkényt hull le a testről. Mire az udvaroncz felel: „Uram! ez a különbség — a szoros és laza egyesülés között." (Lásd: Causinus.) — Csak egyesülés által virulhat fel e város erőben és dicsőségben.

TÁRCZA.

AMOTT...

Amott a domb oldalában
Egy zuzmarás vén tölgyfa,
Valami eltévedt vándor
Nagy tüzet gyujtott alatta.

Lombtalan meretlen galyját
Meg-megcsapja a láng nyelve,
Szinte ide csörtet a hang,
Ugy sir ugy nyög a melegbe.

Hallgass, hallgass, ob szegény fa!
Hisz én is ugy érzek épen,
Ha barátim vigasztalnak
Szenvedéseim zord felében.

Leon.

Balatonmelléki utam.

(Szünnapi reflexiók.)

(Folytatás.)

Öreg Balaton eltemette leányát; nyughelyét ma is jelöli Haláp koporsó alaku hegye. Azóta vesztesége fölött keseregve némán járt tájról-tájra s nijában hiven követte egyszarvu bikája. Haláp hegyen nem egyszer fordultak meg ketten: az öreg keservet öntötte ki, bikája csak ugy szimatult a sir füvei között és bánatában bögött egyet, nem is sejditve, hogy nemsokára az ő hantja is a sikon fog magaslani.

Kimullott nemsokára ő is. Megfeneklett czerkészet közben egy mocsáros helyen és odaveszett. Hullája fölött már sir domborult s csak kő hiányzott még, mely koronáját képezze az emléknek. Ilyen követ keresett az öreg Balaton és talált is e mocsáros vidék egyik nádasában. Roppant munkájába került azonban a kő elmozditása, mert egyik része mélyen be volt ékelve a földbe. Végre is kimozdult; de oh csoda, nyomában követte egy borzasztó nagy vizsugár, mely leteritette az ősz Balatont és árjával elborositotta az egész vidéket, el a falvakat. Csak egy ház maradt menten a víztől — az Isten háza. Egyre kong tornyában a féirevert harang, de lassanként elhal; nem bir keresztül hatolni a hullámokon. De minek is? A falu honmaradt lakosai nem hallják azt, aki pedig távol van, annak nem kell harangszó, az annélkül is látja, hogy a nap nem süt többé házikójának födelére. A kis harang mégis folyvást kong. Ki huzza? Talán valamely földalatti szellem, ki a járó-kelőnek értésére akarja adni, hogy ott egy népet temetett el az elmosott helység romhalmaza? Nem! — Csilla az, ki a vész idején épen a templomban volt.

A megmenekült emberek a keletkezett tavat az óriás tiszteletére *Balaton*-nak nevezték és *Szt.-György hegyét* az óriás bika sirjának tartja.

(Vége következik.)

A nyolczvanegyedik.

— Egy vén lump elbeszélése. —

Az a szél, mely akkor fujt, nem afele novellai szél volt, mely sir, üvült, ordit, zokog vagy nyöszörög, és nagyobb hatás kedvéért néha a kriptaajtókat csapkodja. Igazi alföldi szél volt az. Akármitéle bolond lyukból fujt, de olyan erővel hordta a hideget az országuton, hogy ha a lelek jobban meg nem kapaszkodik bennem, hát aligha nem kifujja belőlem.

Megmondom őszintén, hogy rongyos ruhában voltam: ha elől fogtam össze, akkor a hátamon táncolt valami megőrült jegesmedvének a szellemé, ha pedig hátul fogtam össze, akkor meg elől csikarta a mellemet.

Eszembe jutott, hogy szeles időben jó belebujni a hóba.

Még az apámtól hallottam ezt mesélni. Ők egyszer vadászat alkalmával sülyedtek bele valami hármán. És olyan jól érezték ott magukat, hogy még el is aludtak.

Nem sokáig kellett keresgélnem, hogy egy mély hófuvatagot találjak.

Beleugrottam a közepébe, és meglehetősen gyorsan szálltam alá benne, körülbelül két ember hosszáig.

Odabenn azután ugy találtam, hogy szél ugyan nem fuj, de sétálgatni sem igen lehet; valami nagy meleg sincsen, mert a hó a czombomhoz ragad, és édesapámék kétségen kivül azért érezték olyan jól magukat hasonló helyzetükben, mert volt náluk egy tarisznya szalonna és pogácsa és ezenkivül tele kulacs.

Harmadszor delelt ekkor a nap az ég közepén anélkül, hogy engem enni látott volna.

Amint ott ültem a hólyukban, lassankint ugy érezte m, mintha valami puha ólomköpönyeg borulna reám.

Zsibbadni kezdett minden tagom.

Azt hittem el fogok aludni.

De nem aludtam el.

A szemeim nyitva maradtak, csak a testemet szállotta meg valami sulyos bágyadtság.

Ekkor ugy tetszett mintha a hó világos vérszinüvé

Helyesen mondja — Kölcsey Ferencz munkáiban — hazánk egyik bölcse: „Mit akartok, Isten a milliomokat nem azért szoritá vizek és bérczek közt közös határba, hogy a temérdek erőt egyenkint széledezve, emészszék fel. A mit apáitok nem tettek, azt nektek kell tenni; de sohasem fogtok semmit tehetni, hanem ha egyetemes hév és egyetemes erő gyű sokaságtokban!“

— — Aeterno complectitur omnia nexu,
Tot rerum mistique salus concordia mundi.

Igen, sok dolgoknak és az összezavart világnak üdve az egyetértés. Hozza meg a beköszöntő uj esztendő ezt és annyi örömet a város lakosainak, amennyi boldoggá varázsolhatja mindnyájunk életét. Boldog uj-évet!

Idöleges agyag-, czement-, aszfalt- és köipar-kiállitás.

Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter intézkedése folytán a budapesti kereskedelmi muzeum a hazai termékek állandó kiállitása mellett évenként egy esetleg két időleges szakkiállitást fog rendezni, a melyek hivatva lesznek az illető iparcsoport által feldolgozott nyers és segéd anyagokat, gyártmányokat, munkagépeket és segédeszközöket lehetőleg a maguk teljességében felölelni, és igy iparosainknak megmutatni az utat és módot, melynek követésével versenyképességüket fokozhatják.

Ezen kiállitások sorozata a f. évi augusztus havában rendezett bőripari kiállitással megnyittatott, mely a várakozásoknak teljesen megfelelt, és az ily alapra fektetett szakkiállitások hasznát és czélszerüségét minden irányban igazolta.

A szerkesztőségünknek megküldött programm szerint Baross kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi muzeum által rendezendő legközelebbi időleges kiállitás tárgyaiul az agyag-, czement-, aszfalt- és köipart tüzte ki.

E kiállitás jövő évi május 15-én szándékoltatik megnyittatni és hat hétig fog tartani.

Ezen csoport választását sikerültnek tartjuk különösen azért, mert hazánk kitünő nyers anyagok felett rendelkezik, az e csoportba tartozó egyes iparágakban szép haladást tudunk felmutatni és versenyképesek vagyunk, de mind a mellett a mintegy 6 millió forintra rugó bevitellel csupán 800,000 forint értékü bevitel áll szemben.

A hazánkban évszázadok óta virágzó agyagipar emelése különösen a vidékre nézve nagy fontossággal bir, és meg vagyunk győződve, hogy a programmban jelzett ama szándek, hogy a muzeum igazgatósága egyrészt az agyagipar czéljaira szolgáló nyers anyagokat keménységükre és ellentállásukra nézve megvizsgáltatni másrészt az ugyanazon anyagból a külföldön előállitott gyártmányokat bemutatni és egyuttal a keleti szomszédaink által használt czikkeket is kiállitani kivánja, a hazai vállalkozási szellemre kedvező befolyást fog gyakorolni

Figyelmeztetjük különösen a gazda közönséget, használják fel a kinálkozó alkalmat a birtokukon esetleg előforduló és eddig vagy épen nem vagy nem a kellő módon kihasznált agyag és egyéb nyers anyagoknak megvizsgáltatására.

Ezen vizsgálatok eredményének a kiállitásról szerkesztendő katalógusban való közzététele — uj iparvállalatok keletkezésére is befolyással leend.

E kiállitáson is a külföldön használt legujabb és legczélszerübb munkagépek és segédeszközök bemutattatni fognak.

A kiállitásban való részvétel az illetőkre nézve nem jár anyagi áldozatokkal, a felmerülő költségek a kereskedelmi muzeum által fedeztetvén.

Reméljük, hogy iparosaink nagy számban fognak részt venni ezen érdekes kiállitásban, melylyel lesz alkalmunk, még bővebben foglalkozni.

Tultermelés.

Malthus, a hires angol nemzetgazdászati iró, a század kezdetén igen szépen kikalkulálta az emberinem szaporodásának arányát s azt találta, hogy a föld termelésének évenkinti fokozása nem áll vele arányban, hogy tehát eljő az idő, midőn az évenkint termelt élelmi szerek alig lesznek elégségesek a felszaporodott lakosság eltartására, e szerint ugy a föld, mint az élelmi szerek ára folyton növekedni fog. Erre mindjárt találkozott egy tudós német, dr. Weinholt, ki azt javasolta, hogy az emberinem szaporodását állami felügyelet és hatósági ellenőrzés alá kell venni. A közönség természetesen kinevette s kifigurázta a német tudóst, de az angol nemzetgazda theoriáját alaposan indokoltnak találta s a földbirtokosok várták már az árak folytonos emelkedését, ugy termékeik, mint földbe fektetett tőkéjükre nézve.

Az élet azonban ismét kinevette a logikát, mert a mit Malthus nem gyanithatott, a forgalmi eszközök tökéletesitése, a gőzhajók és vasutak megszüntették a távolságokat, lehetségessé tették, hogy az európai lakosság feleslege évenkint Amerikába, Afrikába, a déli oceán szigetére, Ausztráliába kivándorolhasson, ott szüz földet csaknem ingyen elfoglalhasson s annak feltörése és müvelése következtében gyapjával, buzájával, sőt még husával, szalonnájával és zsirjával is az európai piaczot annyira eláraszsza, hogy az árak mind leszálltak s az európai földbirtokosok védvámokkal igyekeznek termékeiknek árát az amerikai és indiai verseny ellen biztositani.

A védvám-rendszer azonban, melyet minden állam már századok óta a legkülönbözőbb alakban a tultermelés ellen behozott, nem akadályozhatta meg az emberiség ipara és iparkodása folytonosan nagyobb mérvü kifejlődését, melyet egyes nemzeteknel egy ideig elömozditott, végre azonban mindig a szabad kereskedés elvének tért engedni kénytelen volt.

A védvám-rendszernek legelterjedtebb és legrégibb formája a czélrendszer, melynek czélja az volt, hogy bizonyos határozott számu iparosoknak megadja minden városban az iparczikkek készitésének egyedáruságát, s ez által biztositsa kényelmes megélhetésüket. Nehogy pedig ezek kiváltságukkal a lakók kizsákmányolására visszaéljenek, biztonsági szellentyűkül az országos vásárok szolgáltak, melyeknél az áruczikkeket mindenhonnan be lehetett hozni, az idegen ipar ellen különben elzárt városokba. A gyáripar kifejlése azonban, melyet minden állam saját financzialis érdekében pártolt, megtörte a czéheket, leszállitotta mindenütt az iparczikkek árát, de lassan-lassan megöli a házi s a kisipart; és tultermelés által maga is válságoknak van kitéve.

A század kezdetén az angol ipar és kereskedés látta el az egész száraz föld piaczait oly jó, tartós és aránylag olcsó áruczikkekkel, hogy a kontinentális ipar velük alig versenyezhetett. Napoleon császár tehát, midőn folytonos háboruban mindenütt ott találta az angol ellenségeskedést, az által akarta megtörni Angolország gazdagságát és hatalmát, hogy az általa behozott s a legyőzött államokra erőszakolt ugynevezett „szárazföldi rendszer“-nél fogva (systhéma continental) minden kikötőből kizárta az angol hajókat és angol kereskedést, s a már behozott s még közforgalomba nem jutott angol áruczikkeket mind elégettette. Ez volt a védvám-rendszer netovábbja, melynek következéseit a nagy császár lángesze sem tudta gyanitani.

Először is érezték mindenütt a czukor hiányát, mely már fő életszükségletté kezdett válni, s mely mindaddig Jamaikából és Cubából angol hajókon került Európába, most pedig iszonyuan megdrágult, mert csak az orosz és török kikötőkön át juthatott hosszu szállitás utján Európa központi és nyugati államaiba. De a szükséges találékonynyá teszi az emberi elmét, a vegytan ismerte a czukorrépában a czukoranyagot, s képes volt néhány sikertelen kisérlet után ép oly édes és ép oly szép czukrot előállitani, minőt az előtt csak a czukornádból tudtak készitení. A répaczukor ipara mely most oly sok helyütt a földmivelésnek uj lendületet adott, a szárazföldi rendszer gyümölcse.

Ezen rendszer továbbá a textiliparra is, mely az előtt főleg Angolországban virágzott, a legnagyobb befolyással volt, a mostan Franczia-, Német- s Osztrákországban, a Rajna-vidéken, Elszászban, Cseh- és Morvaországban annyira virágzó szövőgyárak alapitása s kifejlése többnyire ezen korra vihető vissza, melyben az európai szárazföld függetlenné tette magát az angol ipartól. Ez nagy részben Napoleon czéltévesztett erőszakos rendszerének tulajdonitható, mert Angolország nem bukott meg az által, inkább Amerikában s Indiában terjesztette ki kereskedését, keresett s talált uj piaczokat az elvesztett kontinentális piacz helyett, de a rendszer megalapitotta a szárazföld iparának kiterjedését.

De a mint a gyáripar az államokban kifejlett, növekedett a tultermelés veszedelme, minden állam keresett tehát biztos piaczot, s azon volt, hogy abból a többi államokat kizárja. Igy lett Magyarország az osztrák iparnak tributáriusa, mert Bécsben a kereskedelmi politika főiránya az volt, hogy Magyarországban ne fejlődjék ki a gyáripar, ellenben a külföldi iparczikkek ne hatolhassanak be magyar földre, hogy azon az osztrák gyáripar egyedáruságа megörökithető legyen.

A kiegyezés felszabaditotta kezeinket bizonyos pontig és Baross miniszterünknek még mindig nem eléggé méltatott lángeszü kezdeményezése legjobb uton van ezen megszégyenitő osztrák egyedáruság megtörésére.

Ha azonban egész Európa minden állama legalább részben iparállammá válik, s mindegyik többet termel, mint a mennyit lakossága fogyaszt, akkor csakugyan beáll az általános tultermelés, mely egyes iparágakban eddig is időnkint kisebb-nagyobb válságokat idézett elő.

Helyi és vidéki hirek.

— **Karácsony.** Az idén szép fehér karácsonyunk volt, habár a hóesés és fuvás némi akadályul szolgált a járó-kelőknek. Különben mindenki szivesen bent tartózkodott a meleg szobában, hisz karácsony ünnepe legszebb a családi körben, hol boldog gyermekkaczagás hangzik, és a templomban, hol az angyalok énekére gyujt a hivők sokasága. Templomainkban, daczára a zimankós időnek, rengeteg közönség verődött össze. Az éjféli mise alatt a plébánia-templom előtt körülbelől állott akkora kiszoritott tömeg, mint a mekkora bent szorongott. Ugy vagyunk, hogy a főünnepeken sem mehet minden ember templomba mert nincsen hely.

— **Karácsonyfa-ünnepély.** Soha oly impozánsan, oly rendkivüli mérvben nem nyilvánul a társadalom könyörültessége, soha nem fogékonyabbak a szivek a mások nyomora és insége iránt, mint a keresztenység magasztos ünnepén, karácsonykor. Köszegen minden évben kijut a szeretet adományaiból szegény özvegyeknek és árváknak, inségben szenvedő szülők gyermekeinek; hozott nekik a kis Jézus az idén is szépen. Két jótékony nőegyesületünk gondoskodott arról és rendezett ez alkalommal szép karácsonyfa-ünnepélyt. Megnéztük az egyik, a katolikus jótékony nőegyesület által az elemi fiu-iskolában karácsony estéjén rendezett szép ünnepélyt és bámultunk, mert valóban csoda dolgokat müveltek a női szivek. A nagy teremben, mintha ruha-kiállitáshoz készültek volna, izlésesen rendezve várta a sok lábbeli és egyéb ruhanemü a szegény gyermekeket, kik már alig várták az estét. Beköszöntött végre az is. Bebocsátották a várakozókat, hogy nekik, a szegényeknek is jusson a szétáradó fenyőillatból, az aranyos diókban megtörő viaszgyertyafényből és egy kis meleg ruhából. Az ünnepélyt 5 órakor egy külön e czélra összeállitott női kar éneke nyitotta meg és utána egy iskolás fiu, Pintér Lajos, mondott társai nevében remegő hangon köszönetet a kis Jézus ajándékáért. A gyermekekhez fordulva Major János prépost-plébános mondott szép beszédet, figyelmeztetve őket, hogy a vett jókat azzal fizessék meg a jótékony nőegyesület nemes érzelmü tagjainak, hogy jámborul éljenek és mindig jók legyenek; megköszönte egyuttal a nőegyesületnek a szegények érdekében kifejtett szorgoskodását. Erre ismét ének hangzott szét a teremben s azután a gyermekek imája után szétosztatnak az ajándékokat, a melyekből 64 gyermeknek jutott. A jótékonyságban, mely nőegyesületünknél ilyenkor talán legtöbb tennivalót, kitüntek: özv. Nykodem Jánosné (elnök), Bierbauer Erzsébet, Bobus Katalin, Dohnál Peterné, Ecker Károlyné, Faszl Anna, Kranz Mária, Lauringer Jánosné, Paller Andrásné, Pfeffel Jánosné, Rutrich Angela, Scala Antonia, Schermann Mátyásné, Stegmüller Mari, Tipka Mari, Waisbecker Mária.

— **A nők köszönete.** Mindkét nőegyesület elnökségei lapunk utján legbensőbb köszönetüket nyilvánitják azoknak, akik szives adományaikkal lehetővé tették annyi szegény gyermek felruházását és ajándékokkal való ellátását.

---

változott volna és valami ismeretes helyről jövő csodálatos halk zenét hallanék.

Valami sajátságos, szivig ereszkedő ünnepélyes zene volt az. Nem is zene tulajdonképen, csak valami egyenletesen hullámzó zeneszerü hangoknak a haldoklása; mintha a föld lélekzett volna; mintha valami óriási tengeri csiga bugott volna a fülembe.

Ébredj! ébredj! — sugta az a láthatatlan szellem, amely az agyvelő közepén ül és kormányozza a testet: — ébredj: ez a halál muzsikája!

Fölemelkedtem és füleltem.

Harangoztak.

Vesékig reszkető hangok repültek a levegőben. Megismertem a harang szavát. Az én falum harangja volt az!

Nem akarok könyekre fakadni, mert utálom a sirást, de azt mondhatom, hogy sem Beethoven, sem Wagner, sem Liszt, sem Meyerbeer nem tudták volna ugy beleharangozni a szivem közepébe, mint az öreg Szapora az ér falum harangjával.

Tiz éve mult akkor, hogy nem voltam otthon. Mit is kerestem volna ott: az apám a galléromnál fogva dobott ki az ajtón.

Az igaz, hogy volt is oka reá: nyolczvan ökrének az árát vittem el, mikor megszöktem Fekete Fánival. Az szép eset volt, még tán most is emlegetik odahaza. Fekete Fáni haza jött egyszer látogatóba az anyjához. Mint parasztleány ment el és mint uri kisasszony jött haza. Az utczán találkoztam vele. Megszólitott, hogy látogassam meg este, mikor már besötétedik. Másnap azzal állitottam az apám elé, hogy Fekete Fánit el akarom venni feleségül. Az apám először tréfának vette a dolgot és nevetett, azután meg nagyon is komolyan nézte és káromkodott. Nem erőltettem tovább: magamhoz vettem a nyolczvan ökör árát és Fekete Fánit és hirt sem adtam magamról három hónapig. A harmadik hónap végén elfogyott a nyolczvanadik ökör ára is. Feketo Fáni pedig elszökött egy báróval. Én szépen haza ballagtam, mintha mi sem történt volna. Nohát akkor dobott ki az apám. Azt mondta, hogy ha már nyolczvan ökre oda van, pusztuljon a nyolczvanegyedik is.

Igaza volt.

Tiz évig jártam-keltem a világon. Tiz év mulva lerongyolódva, az éhségtől és hidegségtől korbácsolva érkeztem vissza a falumba.

Most először támadt az a gondolatom, hogy bocsánatot kérek az apámtól és leteszem a nyomoruságomat a küszöbére.

Vajjon él-e még? Enyhült e benne az a kegyetlen szigor! Szegény beteg anyám vajjon fölábadt-e vagy átment a temetőbe.

Lenn a völgyben már éj volt. Vajjon mire harangoztak. Bizonyosan éjfeli misére.

No lám . . . éppen karácsonyra visz haza az ördög.

A házak ablakain vörös fény ömlött a havas utczákra. Megösmertem a mi házunkat. Annak az ablakai voltak a legnagyobbak.

Minden erőmet összeszedve vánszorogtam lefelé.

Kemény éles szél fagyasztotta ropogásra a havat, a mely homályos siket fehérséggel terült el az egész földön.

Mire elértem az első házat, a szél féktelen téli viharrá hatalmasodott. Orditva csapott le a földre és széjjel szórta helyenkint a kemény térdig érő hóréteget.

Az utczákon sehol egy lelket nem láttam. A bakter kétségen kivül durákot játszik ilyenkor dióra; tudja, hogy a mi falunkban télvihar idején a tolvajok együtt durákoznak a becsületes emberekkel.

De hát hallgattak akkor még a kutyák is.

Ahogy ellopództam a házak előtt, mindenütt megismertem az ablakokat. A függönytelen ablakokon át jól lehetett látni, milyen örömben vigadva tölti minden család a szent éjet.

(Vége következik.)

— **Karácsonyi szünet.** A karácsonyi szünet a népszámlálás miatt az idén eltart némely iskolánál január hó 9-ig. A gimnaziumban és a kath. elemi leányiskolánál szorosan betartják a rendes időt és 3-án kezdik meg az előadást; a polgári iskolában pedig 5-én.

— **A dalestely,** melyet a dalosegyesület péntek en rendezett a bálházban, levonva a napot, melyet választottak, sikerültnek mondható. Megfogyott ugyan már nagyon a dalos-gárda, de az énekhangokat ezuttal kiegészitették a zenehangok, ugy, hogy megfelelő egészszel szolgálhattak a hallgatóságnak, de az egészben a felénél több zenével. A zene volt a domináló az egész Liedertafel-en, sőt a „Schwiegermama" fölélénkitette az egész társaságot és annak hangjai mellett lejtettek fiatal tánczosaink az éj nagy részén át.

— **Jég-sport.** A korcsolyázók, daczára a kellemetlen időnek, nagy számmal lepik el a Kranz-féle korcsolya-tért. Vasár- és ünnepnapokon zene játszik, a mely még inkább fokozza a sport-kedvelő közönség és ifjuság kedvét. Megesik, hogy sokan nem a korcsolyával probálgatják a jeget, különösen az ifjuság között vannak ilyenek, hanem az mit sem tesz, az illetők fölemelkedve, tovább üzik a kedvelt és az egészségre jó befolyással levő sportot.

— **Háziuraink figyelme.** Ha az időnek nem lesz majd még több esze, mint némely háziurnak, a kék foltokon kivül, mit sokan szereznek, láb- és kartöréseket is regisztrálhatunk nem sokára. Olyan havas, sikos még ma is a házak eleje, hogy az utolsó faluban képzeli magát az ember, mikor az utczán jár. Se a háziurak — tisztelet a kivételnek — se a hatóság nem törődnek a járó-kelőkkel. Mit nekik egy pár bezuzott fej!?

— **Vadászat.** A Markovits—Pötzelberger-féle vadászterületén Bozsokon e hó 20-án sikerült hajtóvadászatot tartottak. Az aránylag kis területen 15 vadászó uri ember 180 nyulat ejtett el és Somogyi Venczel benczés tanár egy rókát. Délben az erdőben kedélyes lakoma volt, mely után a vadászatot folytatták. Résztvettek: Korchmáros Menyhért, Markovits József, Pötzelberger Károly, Somogyi Miklós, Somogyi Venczel benczés tanár, dr. Thomas, Toronyi Károly honvéd-főorvos, dr. Turcsányi Kőszegről; Holzheim Kálmán, Holzheim Károly Szombathelyről; Kölly György kethelyi plébános, Németh János felső-lászlói plébános, Simon Géza, Winkler Károly Rohonczról, Szabó Sándor Bucsuról.

— **Hálás tanitvány.** Kethely szomszéd falubeli plébánosa a napokban Budapestről 20 frttal terhelt levelet kapott, melyben Eissler Ferencz fővárosi polgár elmondja, hogy ő e század elején a kethelyi iskolába járt és a faluból a huszas években került el. Aradon kereskedő tanulónak menve, 1836-ban továbbképzés czéljából Budapestre költözött, hol 1842 ben üzletet nyitott. Ezt tizenöt évvel ezelőtt átadta fiának s azóta nyugalomban él. A pénzt 75 éves születésnapja alkalmából azon kéréssel küldte Kölly György plébánoshoz, hogy azt karácsonykor tizenkét olyan kethelyi iskolás gyermek között osszza ki, kiknek szegénységük mellett az az érdemük, hogy jó magaviseletet és a magyar nyelvben sikeres előmenetelt tanusitottak. Az ismeretlen földi kis Jezuskája nagy örömet okozott Kethely falu szegény gyermekei között, kiknek az a óhajuk, bárha ők is valaha olyan körülmények közé jutnának, hogy Kethely szegény iskolásairól ilyen formán megemlékezhetnének. Kölly György plébános és Gneisz Antal tanitó a nemes szivü adakozónak a nyilvánosság terén is hálás köszönetet mondanak.

— **Holtan került haza.** Soká betegeskedett Horváth Lujza Sopronban, ahol cseléd volt. Baja nem javult, csak rosszabbá lett s azért haza kivánkozott Velembe. El is jött szegény karácsony estéjén a vasuton, de Lukácsházán nem szállt ki, mert a hóval befujt utakon nem mehetett szekér Velem felé. Bejött hát Kőszegre és megszállt a „Korona" szállodában, hol reggelre meghalt. Övéi holtan vihették csak haza.

— **Husra fájt a foga.** Horváth Józsefné, küllői, sopronmegyei illetőségü czigánynő, özv. Molnár Mihályné udvarán kémszemlét tartott, hogy lehetne-e valamikép valamihez jutni, s mikor látta, hogy az udvaron ki sem jár, a nyitva levő éléskamrába ment, ahonnan egy kötényre való disznóhussal tovább állni akart; de számításában csalódott, mivel a háziasszony figyelmes lett, hogy az udvaron többször megfordult, s nyakon csipték, a köténybe szedett hust tőle elvették, magát pedig a rendőrségnek átadták. Mi természetesebb, minthogy ő kelme a járásbiróság elé került, hol négy hétig gondolkozhatik a felett, milyen jó vacsorát adott volna a rajkóknak, ha rajta nem csipték volna.

— **Tolvajbanda.** A felső-lászlói erdőben egy idő óta jól szervezett tolvajbanda tartózkodik, melynek összeköttetései vannak szottani erdőkerülővel. A tolvaj urak az erdőben tartják főhadiszállásukat s az ellenség hadállásáról az erdőkerülő referál, valamint az szállitja a bandának a fegyvereket és egyéb hadászati eszközöket. Ilyen dolgokra vetemedik egy fölesketett erdőkerülő.

— **„A mi vármegyénk!"** Erre a czimre kereszteltük azt az albumot, a mely a budapesti Vasmegyei Kör kiadásában rövid idő mulva napvilágot fog látni. Vasvármegye irói nemzedéke lesz benne csokorba fűzve. Vasvármegyei termék leszen teljesen, megyénkben született irók műveit fogja tartalmazni, megyénkben kerül nyomatás alá. A czél, melynek megvalósitásáért küzdöttünk, kettős oldalu. Egyrészről megyénk irodalmi szinvonalát akartuk benne felmutatni, azét a megyéét, a mely a társadalom, közmüvelődés és politika mezején mindenha élénk és eredményes működést fejtett ki, másrészről körünkről, a mely megyeszerte oly gyengéd figyelemben és kedvező pártolásban részesül, külsőleg is óhajtunk életjelt adni. Nemrég zajlott le a mozgalom, a mely a Dunántuli Közmivelődési Egyesületet szülte. Megyénkben is, mint nyugoti határrészben megindult a közmüvelődés terjesztése. Fenkölt a czél, a mely e mozgalom zászlaján lobog. Magyarrá tenni a nyelvre idegen testvérekeket. Részesévé tenni őket annak a müveltségnek, a melyet a magyar magának kivivott. E czélra minden igaz érzésü honfinak á doznia kell ugy és annyit, a mint s a mennyiben anyagi és erkölcsi tehetségétől függ. A Vasmegyei kör sem akar elmaradni a közmüveltség terjesztésében. S e tekintetben nem érheti el czélját közvetetlenebbül, mintha segiti, gyámolitja azokat, a kik a tudományos pályára lépnek. Földieink e czélból irt munkáit mi ez album kiadása által pénzre váltjuk be, hogy szükölködő, támogatásra szoruló társainkat istápolják vele. A vállalat, a melyet gyönge váltainkra venni elég bátrak valánk, nehéznek és fáradságosnak tünt föl ugyan, de az ifjui lelkesedés tűze erősen sarkalt bennünket, hogy a fáradalmakkal bátran szálljunk szembe. Merész vállalkozásunknak nem remélt siker lett a bére. A megye legjobbjait nyertük meg ügyünknek. A kezdet nehézségeit leküzdve, munkánk könnyen és gyorsan haladt, ugy hogy a könyv megjelenésének semmi sem állja utját. „A mi vármegyénk" január végével meg fog jelenni. A czikkek együtt vannak; lázasan foly a munka, hogy megyénk közönségének mennél előbb kezébe adhassuk. Bármennyi aggodalom fogta is el szivünket, azon egy cseppet sem kételkedtünk, hogy fáradságos munkánk Vasmegye közönségének részvetlensége miatt fog hajótörést szenvedni, kudarczot vallani. Ismerjük Vasvármegye humánus szivü eszmékért lelkesülő közönségét. Tudjuk, hogy nem fognak fukarkodni akkor, midőn magasztos czelok pártolásáról van szó. Vasmegyeiek! A haza szivéből, mi elszakadtak, hozzátok intézzük kérő szónkat! Legyetek rajta, hogy belétek vetett szilárd reményünk megvalósuljon. Járuljatok hozzá, hogy könyvünk minnél számosabb olvasóra találjon. A mü magában foglalja a fővárosban élő jelesink (a többek közt Horvát Boldizsár, Rákosi Jenő, Névy László, P. Márkus Emilia, Radó Antal dr. stb.) és egyéb Vasmegyében élő iróink egy-egy e czélra irt müvet, legvégül a nagyok árnyékában meghuzódva a kör tagjainak munkáit. Biztos számitunk rá, hogy e könyv szeretett megyénk határain tul is érdeklődést fog kelteni. Magában pedig egyike lesz a legélvezetesebb olvasmányoknak. A mü igen csinos és izléses kiállitásban fog megjelenni, arczképekkel, autogrammokkal, elegáns czimlappal ugy, hogy bárkinek szalon asztalán igazán megállja a helyét. Előfizetési ára 1 frt 25 kr. Azok, kik megrendelni óhajtják szivesked-jenek ebbeli szándekukat a kör elnökének (Kováts S. János tanárjelölt, Budapest, Ferencz József rakpart 16. sz. III. e. 10 a.) levelező lapon vagy a gyüjtőiven január 10-ig bejelenteni. Az előfizetések ugyanoda küldendők. Huszár Pál, Kováts S. János, szerkesztők.

— **Felhivjuk olvasóink** figyelmét a „Mátyás Diák" czimü élczlapra. Megjelenik minden csütörtökön. Előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest IV. sarkantyus-utcza 3. sz.

Vegyes hirek.

— **A „Budapesti Hirlap"** előfizetési felhivására figyelmeztetjük a t. cz. olvasóközönséget.

— **A nagy elterjedtségnek** örvendő dr. Rosas életbalzsama Fragner B. prágai gyógyszertárából, drasztikus szerek alkalmazása nélkül szünteti meg a székrekedést, miért is nem vonja el a verképzéshez szükséges anyagokat. Az emésztési szerveket élénkiti, miáltal mindenütt becsült házi gyógyszer lett. Kapható minden gyógyszertárban.

— **A zónajegyek lebélyegezése.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesités szerint az utazóközönség kényelme érdekében amaz intézkedés történt, hogy ugy a menet — mint a jövetre váltott szomszédos forgalmi jegyek, — ha a visszautazás még ugyanazon napon történik — az utas kivánságára mindjárt az indulásnál lebélyegeztetnek, miáltal a visszautazásnál e jegyek lebélyegzésének szüksége elesik.

— **Hirdetmény.** A nagym. m. kir. kereskedelemügyi miniszterium magas leirata szerint utóbbi időben sürübben merültek fel panaszok a miatt, hogy a Magyarországból külföldre s különösen Ausztriába küldött gabonaáruminták burkolatai oly gyengék, hogy azokat a postakezelés közben elkerülhetlenül szükséges zsineg megsérti, minek következtében tartalmuk egy része már szállitás közben kihull s elvész. A kereskedők egy jelentékeny része különben takarékoskodásból nemcsak a mustraküldeményeket hanem a postán küldött árukat is rosszul csomagolja, ugy hogy sokszor drága ruhaszöveteket, bár többrétegü, de gyenge, legrosszabb minőségü csomagoló papirba göngyölitik, kényesebb természetü kész ruhadarabokat a leggyengébb nemü papirdobozba rakják, értékes küldeményeket és pénzes-leveleket a legrosszabb, a legkisebb érintésre lepattanó pecsétviaszszal zárják le. Ez által nemcsak nagy mértékben hátráltatják és nehezitik a postakezelést, hanem küldeményeinek tartalmát is veszélyeztetik, és nem ritkán saját maguknak kárt okoznak; mert a postakincstár a czélszerűtlen csomagolás következményeiért nem szavatól. A postahivatalok sokszor ninesenek azon helyzetben, hogy a feladókat gondosabb csomagolásra figyelmeztessék, mert p. o. az árumintákat legnagyobb része a postáhivatalok nagy levélszekrényébe dobva adatnak fel, más küldemények pedig legnagyobb részt postazárás előtt sietve, és nem maguk az érdekeltek által adatnak fel. Ennélfogva felhivatnak a kereskedők és iparosok, hogy küldeményeiket már csak saját érdekükben is gondosabban csomagolják, kellő tekintettel a küldemény által megteendő ut távolságára s annak egyéb sajátságaira, egyváltalában a csomagolásnál a „postai tarifák" 50. és 51. §§-ainak utasitásaihoz alkalmazkodjanak. A gabonamustrákat illetőleg különösen figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy mustráikat vászon, vagy más szövött anyagból készült zacskókban küldjék. Sopron, 1890. deczember hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Pártoljuk a magyar ipart.** Az ujévi ünnep alkalmából, midőn az emberek komoly realis dolgok iránt is sokkal fogékonyabbak mint máskor, alkalomszerünek találjuk ismételve felemelni szavunkat a hazai ipar érdekében. Iparunknak ma már számos ága nemcsak kiállja a versenyt a külfölddel, hanem azt sok tekintetben felül is multja. Ott van például többek közt a pótkávé, mely ma már minden háztartásban kiegészitő részét képezi az ázsiai szemes kávénak, mivel annak hevitő és izgató hatását ellensulyozza. S a pótkávékat eddig mind külföldről importálták hazánkba ugy, hogy csupán ez egy czikkért óvente 2 és fél millió forintot fizettünk a külföldnek. Szalády Antal fővárosi gyáros és kereskedő e bajon segiteni óhajtván „Hungaria" gyógykávégyárát ugy rendezte be, hogy mindig fris, kitünő pótkávéval szolgálhasson a közönségnek. S tényleg Szalády gyártmányai jóságuk, tartósságuk, kitünő zamatjok és szép szinök által minden tekintetben felülmulják az összes e nemü külföldi készitményeket. Hungaria-kávé táp- és gyógykávéját már regen ismeri a nagy közönség. E kávé gyomor-, bél- és fejbajokban orvosok mint magánosok által kitünő háziszernek van elismerve nemcsak itt benn az országban, hanem a külföldön is, hol ép oly elterjedésnek örvend mint idehaza. Már az 1885. évi budapesti orsz. kiállitáson be volt mutatva Szalády gyártmánya s ott „kitünő minőség és versenyképesség"-ért nagy éremmel lett kitüntetve. Azóta megjelent Szalády „Hungaria" és „Szalády-kávé"-jával majd minden kiállitáson és mindenütt a legelső kitüntetésben részesült. Ez évben is három helyen mutatta be gyártmányait: Lüttichben (Belgium), Bécsben és az aradi kiállitáson. Nem maradt el sehol a jury egyhangu elismerése, mert a lütichi kiállitás arany, a bécsi és aradi pedig ezüst éremmel tüntette ki Szalády gyártmányait. Ily sokirányu s általános elismeréssel szemben szinte feleslegesnek veljük e kitünő pótkávékat bővebben ajánlani és méltatni, de szemben a külföldi pótkávék nagy elterjedtségével s azok ok nélküli, sőt káros dédelgetésével, hazafias kötelességünk minden magyar embert, különösen pedig a magyar háziasszonyokat felhivni, hogy honleányi buzgalommal karolják fel a hazai iparnak eme kitünő termékeit, ne adjanak ki pénzt behurczolt idegen s mindig rosszabb pótkávékért, midőn itt van közel hozzánk a jó hazai gyártmány, melyet ha felkarolunk, nemcsak háztartásunkban érünk el megtakaritást, hanem a hazai ipar ügyének is szolgálatot teszünk.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

1181|890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy **Puhr Samu** végrehajtatónak, **Puhr József** végrehajtást szenvedő elleni 700 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőszegi kir. járásbiróság területén levő **Vörösvágás** határában fekvő, a vörösvágási 10. sz. tjkvben I. 2—25. sorszám a felvett $^3/_8$ telekre 970 frt és a II. 40 hr. 42. összeirási számu házra az árverést 160 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi január hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor Vörösvágás község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1890. évi szeptember 23. napján.

A kőszegi királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Saáry,
kir. aljárásbiró.

Tréfás-
és más tárgyak
tombola-játékhoz
a képzelhető legolcsóbb ártól kezdve
Kőszegi József
könyv-, papir-, mü- és zenemukereskedőnél,
kinél minden, akár hol megjelent vagy hirdetett czikk, ha talán nem is olcsóbb, de minden esetre hasonló árban kapható.

Nyilt-tér.

Báli selyemszövetet 60 krtól — 6 frt. 35 krig, méterenkent (mintegy 650 különféle nemben) szétküld vég és darabszámra bérmentesen és vámmentesen **Henneberg G.** gyári raktára (udvari szállitó) Zürich. Mintát postafordultával. Levelek portója 10 kr.

HIRDETESEK.

Gyors és biztos segitség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztitására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegitésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggondosabban van készitve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus fölbüfögés, vértólulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bebizonyult, megbizható háziszereve lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.**

Zivotni balsam — Lebensbalsam — Védjegy

Óvás! Hamisitások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasitás szerint készitett **„Dr. ROSA-féle életbalzsam"** minden üvecskéje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain **„Dr. ROSA életbalzsama a „fekete sashoz" czimzett gyógyszertárból, FRAGNER B. Praga 205—III."** német, cseh, magyar és franczia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódian kapható csak a készitő

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszertár a „fekete sashoz" Prágában 205—III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszertárában, király-utcza 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszertárában a Város-ház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

prágai általános házi-kenőcs

több ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménynyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgyöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolit; s ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti és kigyógyitja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelenczékben

Óvás! Miután a prágai általános házikenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasitás szerint csak nálam lesz készitve, s csak akkor valódi, ha a sárga éresszelencze, melyben töltetik, vöröshasználati utasitásokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbebizonyultabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyitására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. **Egy üveg ára 1 frt.**

Az általánosan ismert, jó hirnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósborszesz készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módositom s arra kék nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegykent a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhülést eszközöl: **csuszos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemegyengeség, bénulások, zsagorok stb.** ellen; de különösen a **bedörzsölés kenő gyurógyógymódnál (massage)** igen jó hatásunak bizonyult. **Fogtisztitó szerül** is igen ajánlható a mennyiben a **fogak fényét** elősegiti, **foghust erősbiti** és a **száj tiszta, szagtalan izt** nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer **fejmosásra** is, a **hajidegek** erősitésére, a **fejkorpaképződés megakadályozására** és **annak megszüntetésére.**

Ára egy nagyobb üveggel 90 kr., egy kisebb üveggel 45 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN

Budapesten, VI. kerület, muzeum-körut 23. szám.

Kapható Köszegen: Schneller Ernő, Fuchs Ferencz, Unger József, Handlei Vilmos, Pollák Sándor, Janosa Gyula és Wentzl Ede kereskedőknél

---

Scharpf Jenő

fogászati műterme

Köszegen, belváros 25. sz. a. a vár közelében.

Van szerencsém a t. ez. közönségnek tudomására hozni hogy

minden következő hó

1-től—20-ig Köszegen,

21-től—25-ig Sárvárott *a Korona* **vendéglőben**

26-tól—30-ig Kis-Czellben *a Sas* **lőben**

tartózkodom.

Ajánlom magamat úgy **egyes fogak**, mint **egész fogsorok** készitésére, rendetlenül fejlődött fogsorok kiigazitására, romlott és fájdalmas fogak megtöltésére **(Plombe)** és kiesiszolására, fogak tisztitására, valamint a szájpadlás hiányainak kiigazitására; mindent a legujabb s a fogak védelmét leginkább szemmel tartó tapasztalatok szerint végzek.

Köszegen, 1890. október hóban.

Legmélyebb tisztelettel

Scharpf Jenő,

fogművész.

Miért kedvelik annyira a

Horgony-Köépitő-szekrényeket?

Mert nem válnak értéktelenekké egy néhany nap mulva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszu során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgálnak, és a hosszú időtartamot tekintetbe véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépitése a szülőknek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekrény szabályszerüen kiegészithető. A ki egy kevésbé értékes utánzás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utasitsa vissza minden szekrényt melynek csomagolásán czégünk valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony" hiányzik. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Richter F. Ad. és társa, Bécs, Ulica Nibelungen 4.

KÉPES CSALÁDI LAPOK

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: **Braukovits György.** Főmunkatárs: **Váradi Antal.**

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja" czimű divat-melléklettel s a Regeny-melléklettel együtt.

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok" XIII-ik évfolyamába lép az 1891-ik év első napjával. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezője, a magyar müvelt családoknak e szellemi kincse. Ujévi első számában **Jokai Mornak** „Kétszer kettő négy" czimű regényét, **Benitzky-Bajza Lenkének** „Hasonló hasonlóval" czimű elbeszélését, — **Lauka Gusztávnak** „A bölcső titka" czimű regényét, — báró **Horvath Mikloanak** „A csel" czimű elbeszélését, — **Tábori Robertnek** „Sylvia" czimű regényét, — **Rudnyánszky Gyulának, Dalmady Győzőnek** költeményeit, **Brankovits Györgynek** „Az ajándékozás művészete" s **Váradi Antalnak** „A társadalom és a szinház" czimű érdekes czikkeit kezdi közleni. A „Képes Családi **Lapokat**" a fentnevezett jeles irókon kivül még a következő neves irók és irónők támogatják, mint munkatársak, ez évfolyamban:

Tolnai Lajos. Mikszath Kálmán, Komócsy Lajos. Temérdek (Jeszenszky Danó), dr. Prém lozsef. dr. Sziklay János. Inczedy László, Palágyi Lajos. Erődy Dániel. Dengi Janos. Tölgyesi Mihály. Vertessy Gyula. Méry Károly. Murányi Ernő, Petri Mór. dr. Roditzky Jenő, Grosz Lajos, Csorba Palotay Ágos, Szandai Zenó. stb.; **Benitzky-Bajza Lenke. Büthner Lina. Nagyvárady Mira. Kuliffay-Benitzky Irma. Hermath Lujza. Hevessine-Sikor Margit, V. Gaál Karolina. Karlovszky Ida. Mericzay-Karossa Irma, Erzsike.** stb. stb.

A **„Képes Családi Lapok"** az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghiresebb festők müveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja" czimű s havonként kétszer megjelenő divatmelléklete a legujabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná!

Regénymelléklete négy kötet érdekes regénynyel ajándékozza meg évenkint az előfizetőit.

A **„Képes Családi Lapok"**-nak még a **zöld boritéka** is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, koczka- és ponttalányokkal és szórejtvényekkel, melyeknek megfejtői érdekes jutalmakat kapnak.

A **„Képes Családi Lapok"** gazdag tartalma és számos melléklete daczára mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap: éppen azért bizton számitunk minden honfiu és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal min azoknak, a kik ez iránt — legczélszerübben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget husz krajczár csomagolási és postaszállitási dijjal egyszerre beküldi, annak két eredeti regényt küld jutalmul.

A ki öt uj előfizetőt gyüjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül **egy diszes emlékkönyvet** vagy egy — kiadásában megjelent — **regényt** küld.

Megrendelhető **postautalványon minden postahivatalnál** és **minden könyvkereskedésben.**

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a **„Képes Családi Lapok"** kiadóhivatala, **Budapest. Nagykorona-utca 20. szám.**

A legnépszerübb és a legelterjedtebb magyar napilap.

1891. XI. évfolyam.

A legnépszerübb és a legelterjedtebb magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és lapdulajdonosok: **Csukássi József** és **Rákosi Jenő.**

A „Budapesti Hirlap"-nak a hazai müvelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitöl fogva megértette a magyar közönség szellemét minden pártérdek mellözésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: magyarság! Viszont az ország legkiválóbb intelligentiája is azonositotta magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar ujságirás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap" érte el; legnépszerübb, legelterjedtebb lapja ez országnak.

A **„Budapesti Hirlap" politikai czikkeinek** iránya, mint eddig, ugy ezentul is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. **Politikai hirei** széleskörü összeköttetések alapján a legmegbizhatóbb forrásokból származnak. Az országgyülési tudósitásokat a gyorsirói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közélete felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, munkával minden városban, sőt nagyobb községben is bir a lap. **„Budapesti Hirlap" távirati és telefon tudositásai manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hirszolgalatával. A „Budapesti Hirlap" tárczarovata** a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordit rá, hogy megmaradjon előkelő szinvonalán. **A napi rovatok** kitünő zsurnalisztak szerkesztik s a helyi értesülés ismert legügyesebb tudósitókra van bizva. **Rendőrségi és törvényszéki rovatai** külön külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap" helyet foglalhat **minden család asztalán. A közgazdasági rovatban** a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. **A regénycsarnokban** csak kiváló irók legujabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei: Egész évre ***14 frt,*** félévre ***7 frt,*** negyedévre ***3 frt 50 kr.,*** egy hóra ***1 frt 20 kr.*** Az előfizetések vidékről legczélszerübben postautalványnyal eszközölhetők következő czim alatt: ***A „Budapesti Hirlap" kiadóhivatalának, Budapest, IV. kerület, Kalap-utcza 16. szám.***

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.